

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

K O Ł O B R Z E G

1. Nazwa

KAMIENICA

2. Czas powstania

1910 r.

(wczesny modernizm)

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok ogólny bryły od strony południowo-wschodniej

Widok na elewację frontową południową

4. Adres (ulica, nr posesji)

Kołobrzeg
ul. Unii Lubelskiej 43
p-ta 78-100
nr dz. 21/36, obr. 12

5. Przynależność administracyjna

województwo **zachodniopomorskie**

powiat **kołobrzegi**

gmina **Miasto Kołobrzeg**

6. Formy ochrony

Inne:

Obiekt ujęty w Gminnej Ewidencji Zabytków
na podstawie Zarządzenia Nr 87/14
Prezydenta Miasta Kołobrzeg
z dn. 21.10.2014 r.
(aktualizacja: zarządzenie nr 101/22
z dn. 26.08.2022 r.)

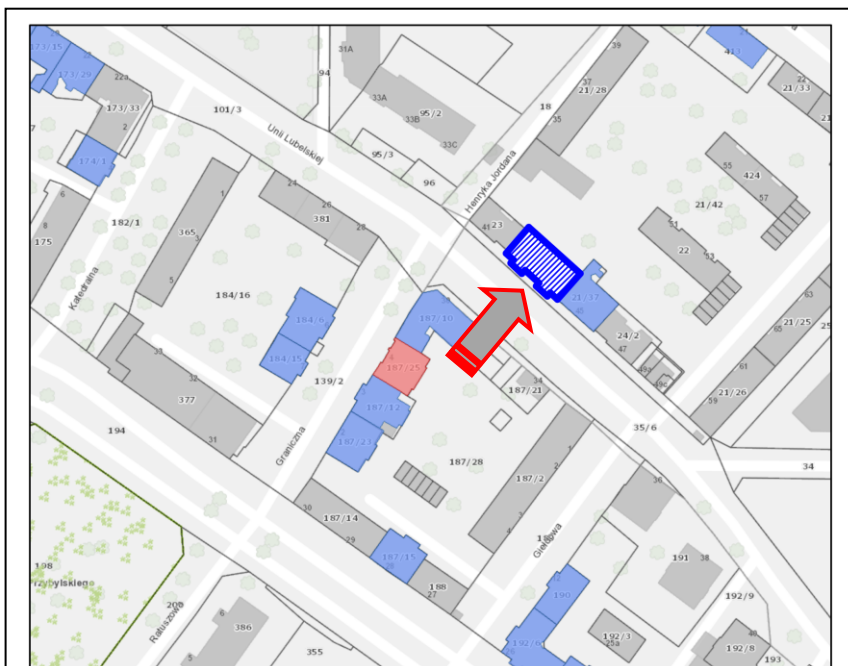
Fragment fasady, dekoracja szczytu wystawki dachowej

8. Historia, opis i wartości

Kamienica powstała w I. 10. XX w. (zaznaczona na planie z 1929 r.), w okresie rozbudowy przestrzenno-urbanistycznej miasta, jaki nastąpił po likwidacji twierdzy (1872 r.) i niwelacji terenów zajętych przez umocnienia i wały ziemne. Posadowiona przy ulicy rozplanowanej na dawnych północnych przedpolach twierdzy, poprzedzających Bastion Preussen. Nieprzerwanie do dziś pełni funkcję mieszkalną.

Dom usytuowany jest w północnej pierzei ulicy. Wymurowany został z cegły, na rzucie prostokąta o czterokondygnacyjnej, prostopadłościenną bryłę z użytkowym poddaszem. Przykryty jest stromym dachem dwuspadowym z wydłużoną, niską wystawką dachową. W połaci frontowej także dwie facjatyk wieńczące ryzality frontowe (o dwuspadowym zadaszaniu). Fasada ośmioosiowa rozczłonkowana jest dwoma bocznymi ryzalitami (dwuosioowymi) oraz loggiami balkonowymi w osiach skrajnych. Lico tynkowane (z boniowanym parterem), zdobione jest detalem tynkarskim ograniczonym do stylizowanych kartuszy, płycin podokiennych, motywów geometrycznych oraz owali z podwieszonymi festonami (w szczytach facjatek). Okna prostokątne z prostymi gzymsami podokiennymi. Wejście główne (obecnie do części usługowej) usytuowano w środkowej osi, o półkolistym przesklepieniu akcentowanym dekoracją sztukatorską w formie kartusza z wicią lauru.

Budynek jest przykładem kamienicy czynszowej, charakterystycznej dla miejskiego budownictwa mieszkalnego okresu 1910-1920, o wczesnomodernistycznej formie z historyzującym wystrojem elewacji frontowej. Zachował oryginalną, nieprzebudowaną formę bryły o wysokich wartościach zabytkowych, dokumentując rozwój urbanistyczny i architektoniczny Kołobrzegu.

Kołobrzeg, ul. Unii Lubelskiej 43 – kamienica: <https://mapy.gis.kolobrzeg.pl>

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Ogólny stan zachowania – dobry; obiekt po remoncie i modernizacji, z odnowioną wraz z detalem tynkarskim elewacją frontową. Zachowany pierwotny układ osi. Stolarki okien współczesne, o ujednoczonych podziałach, zgodnych z historycznymi.

Wnioski i zalecenia konserwatorskie:

- wszelkie prace budowlano-konserwatorskie winny być **uzgadniane** z MKZ w Kołobrzegu. **Obowiązuje zachowanie:** historycznej bryły, kompozycji i podziałów elewacji frontowej wraz z detalami wystroju architektonicznego, oryginalnych stolarek (okiennych, drzwiowych, balustrad schodów); w przypadku zniszczenia historycznej formy, przy wymianie wskazane jest odtworzenie pierwotnego kształtu i podziałów.

Oprac.: K. Wójcik, K. Tymbarski

10. Wykonanie karty

(autor, data i podpis)

Biuro Dokumentacji Zabytków

w Szczecinie

Maria Witek

10.2024

faksymile podpisu

11. Zatwierdzenie karty

(podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

* dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków